NĂM THỨ MƯỜI BA. — SỐ THỨ 2374 — MỖI SỐ: 0$02 — NGÀY THỨ TƯ 18 FEVRIER 1925

RÉSIDENCE SUPÉRIEURE AU TONKIN
DÉPÔT LÉGAL
INDOCHINE
N° 3288

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

BÁO GIÁ

	Một năm	Sáu tháng	Ba tháng	Một tháng
Các tỉnh, ngày báo ra	$ 16.00	$ 8.00	$ 4.00	$ 1.50
Các tỉnh, ngày báo ra	$ 8.00	$ 4.00	$ 2.00	$ 0.80
Ba tháng	$ 11.50	$ 6.00	$ 3.00	$ 1.00
Một tháng	$ 0.50	$ 0.60	$ 0.55	$ 0.60

Người đem đến tận nhà | Gửi đi các tỉnh | Gửi đi ngoại quốc | Gửi đi các thuộc địa Pháp

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61 63, Rue du Coton Hanoi

Fondateur: F. H. SCHNEIDER
Directeur: NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef: PHAN KUY-LỘC
Administrateur-gérant: NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique
TRUNG BẮC-TÂN VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 48

ANNONCES

Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large.

Une seule insertion	0$30 le c/m.
Par contrat annuel	
Par centimètre et par insertion	0$18 le c/m.
Réclame dans la 1re page	2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales	1$50 le c/m.

On traite à forfait pour les contrats importants.

Hàn-lâm ta với hàn-lâm Pháp

Các độc-giả xem báo thường thuỳnh-thoảng lại thấy có người được thưởng thụ hàm hàn-lâm nọ, có người được thưởng thụ hàm hàn-lâm kia, mà những tin bên Pháp điện sang, cũng thuỳnh-thoảng thấy nói ông hàn này tạ thế, ông hàn khác trúng cử. Ấy theo cái tên gọi thông-thường, thì ở ta có hàn-lâm mà ở bên Pháp cũng có hàn-lâm như thế, nhưng danh tuy giống mà thực khác nhau xa.

Ở ta có hàn-lâm kể đã gần một nghìn năm nay, có lẽ có trước hàn-lâm Pháp đã lâu. Tự năm 1087 lị h Tây, về đời vua Lý-Nhân-tôn niên-hiệu Quảng-hựu năm thứ ba đặt ra hàn-lâm-viện; sau trải Trần Lê cho đến bản-triều, lúc nào cũng có hàn-lâm-viện; những người gặp bước tao-phùng, đặt mình trong hàn-uyển, từ xưa đến nay, ở sử nước ta bởi bao nhiêu mà kể; coi ngay hiện thời đây, nào ông thi hàn-lâm kiểm-thảo, ông thi hàn-lâm trước tác, có ông lại hàn-lâm thị-độc học sĩ, hàn-lâm thị-giảng học sĩ cũng không phải hiếm ai; trong trường giao-tế đi đến đâu mà chẳng nhan-nhản nghe được cái tiếng «quan hàn». Cứ lấy cái lượng mà nói, thì số ông hàn ta hơn số ông hàn Pháp nhiều lắm. Song, hàn lâm-viện nước ta chẳng qua là một cái quan-hàm, như hàn-lâm-viện trực-học-sĩ trật chánh tam phẩm, hàn-lâm-viện thị-độc học-sĩ trật chánh tứ phẩm, hàn-lâm-viện thị-giảng học sĩ trật tòng tứ phẩm, v. v. ta cũng có tiếng gọi là viện-hàm, là một thứ quan hàm quí hơn các thứ khác, tức như cùng một trật tòng cửu-phẩm, mà một người được hàn-lâm đãi chiếu sánh với một người được tòng cửu-phẩm văn-giai, đã hơn kém nhau xa lắm, chứ dừng kể đến tòng cửu-phẩm độ-thưởng với tòng cửu-phẩm bá-hộ thì thật khác nhau như một vực một trời; xưa nay viện hàm chỉ riêng để cáo-thụ cho các văn-quan, như quan tuần-phủ thường là đối hàm hàn-lâm-viện trực-học-sĩ, quan tri-phủ thường là đối hàm han-lâm-viện thị-giảng hay hàm hàn-lâm-viện trước-tác, quan tri-huyện thường là đối hàm hàn-viện biên-tu hay hàm hàn-lâm-viện kiểm-thảo, vân vân; các quan hàn-lâm ta phần nhiều không có thực chức, không có cái công việc thường cán, có ông làm tá-lý bộ bộ mà hàm hàn-lâm thị độc học-sĩ, lại có ông làm tri-phủ ngoại-quận mà hàm hàn-lâm thị-giảng văn vân; hàn-lâm tuy là một chức để đãi văn hàn, nhưng thực có phải làm những việc bàn luận văn-học, soạn thuật sách vở mấy khi, lại mỗi khi thăng chức thì lại thăng hàm, có ông đương làm hàn-lâm-viện thị-giảng lại thăng sang hồng lô tự-khanh, có ông đương hàn-lâm-viện thị-độc học-sĩ lại thăng sang quang-lộc tự-khanh, không từng có ông nào đã vào tòa hàn-lâm mà chung thân tòng sự ở một tòa ấy; những điều đó đều là cái đị-điểm hàn-lâm ta không giống với hàn lâm Pháp chút nào.

Hàn lâm nước Pháp là một cái hội, không phải là một quan nha; những người có hàm trong hàn-lâm không phải là một ông quan mà nghiễm-nhiên là tư-cách một ông hội-viên do cả hội công cử; người trúng tuyển được vào hội rồi thì quan là dân, miễn là có tiếng cự-phách trong làng văn, đã từng có trước tác lưu-truyền thật đáng vào cái bậc văn chương bất-hủ; ai đã được bầu là ông hàn trong nước, thì dù làm đến nội-các tổng-lý, đến đại-tướng, đến cả tổng-thống nữa, hay là một ông giáo kiết, ông văn-sĩ xác, cũng vẫn giữ cái nhiệm-vụ chung thân là ông hàn, không có thể lăng bậc bao giờ hơn, mà cũng không giáng bậc bao giờ kém; tóa hàn-lâm phải mỗi tuần-lễ một lần khai hội, các ông hàn có thực chức phải có công việc thường cần là làm một bộ đại tự điển chữ Pháp để thống nhất và tu chỉnh cái ngữ-điển và văn-pháp trong nước; tóa hàn-lâm có một cái công-hàn hoặc là của người ta dâng tặng, của người ta nhượng cho, của người ta lưu ký hay là của vị phú hào nào xin với hội quyên một cái thương-khoản bao nhiêu, cứ độ nhiên thì nộp cho hội, hội lấy cái tiền ấy mà đặt ra nhiều thưởng cách để thưởng-lệ văn-học, khích khuyến đạo-đức, tán-trợ mỹ-thuật và biểu-dương công-nghiệp cho quốc dân; toàn quốc dân đều có cái hội hàn-lâm là một nơi gửi cái cân nước văn-chương, cầm cái khuôn mẫu đạo-đức, ai làm ra sách vở thường phải đưa đến hội cầu bình phẩm cho, được một phần tư thưởng hàn-lâm thì quyền sách ấy mới có giá-trị, ai làm được cái công-nghiệp gì ay thiện nghệ được cái mỹ-thuật gì mà tóa hàn-lâm đã cấp phần thưởng cho thì lấy làm sự vinh-dự không gì lớn bằng. Ấy hàn-lâm bên Pháp khác với hàn-lâm nước ta như thế.

Vì thế, hàn-lâm viện nước ta chỉ là những bậc thang thăng quan tiến chức, vinh-hạnh riêng cho các ông hàn thì có, mà không có ảnh hưởng gì đến cái công cuộc tiến-hóa của cả quốc dân. Hàn-lâm hội bên nước Pháp thì thật là một cái cơ quan để chấn-hưng văn-học dẫn-đạo nhân-tài, phát-dương mỹ thuật, chủ-trì đạo đức, cổ lệ sự-nghiệp, dục cái bước tiến-hóa cho quốc-dân thật nhiều. Mà các ông hàn-lâm nước Pháp sở-dĩ có cái phẩm giá cao quí hơn các ông hàn ta chính cũng vì thế. Thử lật bản danh sách các ông hàn bên nước Pháp mà ta được nức danh thơm trong cái thời-kỳ cận đây đó, như ông hàn Poincaré, ông hàn Joffre, toàn là những người đã làm nên công cao nghiệp lớn, chấn động hoàn-cầu, còn ngoài ra những nhà triết-học, những nhà khoa-học, những nhà văn-học, những nhà mỹ-thuật cũng đều có tiếng khen lừng lẫy khắp trong thế-giới ai là không biết; bắn các ông Hàn ta cũng phải nhận chịu rằng mình kém mà người hơn vậy.

T.

Âu-châu điện-tín

HAVAS

Paris, ngày 16 Février 1925

Dư luận đối với bản giao ước Pháp Xiêm

Báo *Les Débats* khen ngợi bản giao-ước Pháp Xiêm có nói bản giao ước ấy công nhận cái chủ quyền cho Xiêm-la, mà lại giữ gìn được sự bình an ở Đông-pháp.

Báo *Matin* nói nước Pháp bỏi các điều khoản bó buộc về đường quốc-tế cho nước Xiêm là và chính đốn lại cái thế-lệ giao-tế của hai nước, tự mình có làm vì Đông-pháp mấy nay cần có một lần bang thân ái và hữu ích c minh.

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 16 Février 1925

Quan Millerand ủng cử nguyên lão nghị-viên

Quan Millerand sẽ ủng cử nguyên lão nghị viên ở hạt Seine

Đảng cộng sản với tòa nội-các nước Đức

Một người về đảng cộng-sản biểu tình phản đối tòa nội-các Luther ở Potsdam.

Nước Nhật với việc thanh giảm quân bị

Bộ đại sứ nước Nhật ở Londres có nói theo như các điều khoản trong bản giao-ước Washington. Đến ngày 14 février nước Nhật sẽ hủy đi 14 cái tàu chiến.

Hải-đăng bài trừ nha-phiến

Hội đồng bài trừ nha-phiến đã ủng chuẩn bản án văn.

Cavite ngày 17 Février 1925

Hỏa tai ở Hoa-kỳ

Tin Kansas City. — Tại nhà đấu-xảo ở nơi bị cháy lại. Mấy trăm ô-tô và nhiều đồ đạc bị cháy. Tổn hại độ 1.500.000 đồng.

Nạn đình công ở Trung-hoa

Thanh-đảo — Tại hỏa-xa về đường từ Giao-châu đến Tế-nam đình công. Quân-chính-phủ đuổi các viên giám-đốc đi, thì đã dẹp xong mọi việc.

Bệnh tình thổ-địa Vuillemin

Bệnh tình thiếu-tá Vuillemin đã khá. Dagneaux và Knecht đã yên.

Tại hội kiểm soát quân bị

Hội-đồng quản-trị hội Văn-quốc đã cử tướng Destleber người Pháp vào chức tổng-trưởng hội đồng kiểm duyệt quân bị nước Đức.

NƯỚC Ý MUỐN CÓ MỘT CÁI NHÀ CAO NHẤT THẾ-GIỚI

Nhà cao nhất thế-giới bây giờ là một cái nhà ở thành New-York cao hơn một đặt 225 m.

Nay thành Rome lại đương dự-bị để làm cái nhà cao 335 m, nghĩa là cao hơn tháp Eiffel một t. Kiểu nhà do nhà kiến-trúc Palanti vẽ. Mặt ngang rộng 30 m. Trong nhà có 4.500 phòng ngủ, 100 cái phòng lớn, và một cái sân rộng để thao luyện. Kiểu nhà hiện để tại bộ ngoại-giao ở Rome.

Đoàn kỳ Thụy với Phùng-ngọc-Tường

Hương cảng ngày 10 février 1925. — Đoàn-kỳ-Thụy tức Phùng-ngọc-tường có ý phản nàn đối với chính cục mà Đoàn hiện đương chủ trương, lại thấy Phùng có ý muốn liên tiếp với Tôn-Văn, sợ lại gây nên cuộc bất hoan nữa chăng. Nên Đoàn hết sức làm cho Phùng phải thân yêu mình, bèn lấy tình là chỗ đồng hương, cùng Phùng làm lễ ẩn thề kết nghĩa làm anh em. Đoàn lấy làm thực cũng khổ lắm, nhưng không hay có kết c ợ được cái mối đồng tình của Phùng không.

Tình hình ở Thượng-hải

Hương-cảng ngày 10 février 1925. — Tình hình ở Thượng-hải hiện đã được yên ổn. Do lực quân tổng-tư ng Ngô quang-Bàn hết sức điều đình với Tôn-truyền-Phương, thì xưởng ấn công nhà quân Tôn chiếm giữ bấy lâu, nay đã giao cho thương-hội quân Tỉnh Quân Tôn đã rút về Chiết giang, quân Phùng-thiên cũng đã rút về dân.

Cuộc hội nghị thiên-hậu

Hương-cảng ngày 10 février 1925. — Các phương diện đối với cuộc hội nghị này có nhiều người tỏ ý phản đối. Lương-khải-Siêu trước đã nhận lời dự hội nay lại xin từ. Trần-quýnh-Minh đã phái đại biểu đến dự, bỗng lại cho gọi phải về ngay. Vậy không hay cuộc hội-nghị này có kết quả gì không?

LẬP BIA KỶ-NIỆM MỘT GIỐNG CÔN-TRÙNG

Cư dân ở làng Entreprise bên Mỹ-châu mới lập cái bia kỷ niệm một loài côn trùng xưa kia p á hại cây bông đã lắm. Lần-h'n thế có phải là để lấy lòng loài sâu ấy cho nó ch ở thù hằn mà phá hại nữa đâu. Hia ấy khắc c ữ Pháp như sau: « Dân làng Entreprise dựng ra bia này để ghi nhớ công đức một loài sâu đã làm dân lộ cho xứ này được thịnh vượng »

Nguyên từ năm 1915 trở về trước, xứ ấy giống bông nhiều lắm, đến năm sau bị loài sâu ấy phá hại tệ quá, cư-dân mới bàn nhau quyết chí bỏ nghề giống bông mà giồng lúa mì và khoai tây, rồi từ đấy làm ăn một ngày một phát đạt thêm, vì thế mới cảm ơn loài sâu ấy đã làm cho dân cư đổi nghề làm ăn hóa ra được may mắn.

HÀI ĐÀM

Gì i kia giun giải

Một đêm xuân, hai công-tử ngồi xuống, nghỉ tới cái thân lỏ-bỏi bao phen chìm nổi, cái mặt phong-trần mấy độ tuyết sương, thế mà vẫn xác như sơ, trần như rộng, tức cảnh cùng ngâm một bài nói rằng:

Giời kia giun giải,
Khéo rủ nhau một tụi quần manh,
Một anh thì cắt vợ để dành,
Còn anh nữa cũng đành bỏ mẹ đi,
Chè rượu suốt ngày say tối lậy,
Ấn tiền qua tháng giật loanh quanh,
Áo nhiều tăng mặc giả sa 'anh,
Đồ-say cũng đắp danh khố tải,
Việt văn tuy là nghề tay trái,
Thói phong-lưu biết đại vẫn không-không.

Vẫn rượu sớm, vẫn trà chưa, chửa,
Kho võ-lận tiêu hứa không sợ hết,
Bởi ít xu người chê rằng kiết,
Kiết như ta để kiết được ru mà,
Hữu tình ta lại gặp ta.

Cuồng-sỹ.

VIỆC BUÔN NGƯỜI Ở NƯỚC ĐỨC

Mới đây tại hội đồng quốc-tế bài trừ việc buôn người họp ở Gratz, M. Hude là hội-trưởng có p án-thuyết cùng hội-đồng rằng: « Vào khoảng từ 1er octobre năm 1911 đến 1er mai năm 1920, nhưng buôn người đã mua được 3.700 người Đức vừa bà già vừa con gái; trong số người mua được đó thì phần nhiều họ mang sang bán ở bán đảo Balkans hay là Nam-Bắc Mỹ cả. Trong mùa hè năm 1923 ở Hambourg một nhà hàng kia tên là Cornelires Ritter, đã bán cho một bàn hàng ở Hà-lan 50 người con gái được một món tiền là 681.721 phật-lăng, do là tại giá hàng Đức thời ra tiền Pháp vậy. Cái cách buôn bán gì-man này rất nên bãi-trừ, vậy chỉ các hội-viên nghe ông hội-trưởng nói xong, đều phải chau mày ngẫm nghĩ mà cảm tạ những phương vô-lại,

MỘT CÁI CÔNG DỤNG CỦA MUỐI BỀ

Xưa nay mỗi khi đổ bê-tông xong mà muốn làm c o bê tông cứng khô thì người ta thường trải cát hoặc đất ẩm lên trên. Mới đây sở công-tác ở châu Illinois (Hoa-kỳ) thí nghiệm dùng muối lại thấy tốt lắm vì vậy có nghị rằng từ nay sẽ dùng muối thay c o cái lối cũ. Bê-tông đổ xong rồi, cứ một thước vuông, sẽ trải 1 kg 500 muối lên trên. Dùng muối khô mà trải c o đều. Xét ra muối có tính hút cái ẩm rất mạnh, và muối lại có thể thấm vào trong tầng bê-tông, mà hút nước đi của kia.

Bê-tông dùng cách ấy làm cho chóng rắn xét ra làm được hai tuần lễ, cũng rắn bằng bê tông pủ cát, đã được một tháng rồi.

Hai bài diễn-văn của người Nhật

TẠI TRƯỜNG Y-HỌC

Ngày 15 février vừa rồi, hai vị trong phái-bộ Nhật-bản đã diễn-thuyết tại trường Y-học Hà-nội. Việc ấy trong mục thời sự bên báo đã nói rõ, nay xin lược lục hai bài diễn-văn ấy ra sau đây để các ngài không đến nghe diễn-thuyết cùng xem.

Một bài của nam-tước Matsuoka. Trước kia nam-tước giảng khoa kinh tế tại đại-học-đường Tokio. Hiện có chân trong Thương-nghị-viện và sung chức Giám đốc bộ khảo sát của công-ty Mi subish. Nam-tước nói về cuộc giao tế của hai nước Pháp Nhật, có nói hai nước Pháp Nhật bấy nay không được thân mật với nhau, là bởi hai bên không hiểu biết nhau mà thôi. Vì sự không hiểu biết nhau ấy, mà hai bên sinh ra lắm điều lắm. Sau chục năm trước đây, Nhật-bản có cái phong-trào duy tân, Vương chính p ục hưng t i cái thể-lực Mạc-phủ giữ quyền chính trong nước 30 năm về trước bị đổ ấn. Quốc dân theo về cảnh tôn-vương, quý-tộc thì phần làm hai đảng, một đảng tôn-vương, một đảng theo về với Mạc-phủ. Lúc bấy giờ viên đại-biểu nước Pháp ở Nhật lại giúp sức cho đảng Mạc phủ. Nói của đáng tội, nước Pháp giúp đảng Mạc-p ủ cũng là cái lẽ tất nhiên, vì nước Anh bấy giờ đã giúp sức cho đảng Tôn-vương mất rồi. Bởi là một điều lầm lắm cho nước Pháp với nước Nhật xa nhau. Cái điều lầm thứ hai là vì nước Pháp đã cùng với nước Đức và nước Nga mà can thiệp vào cuộc chiến tranh Trung Nhật. Nước Nhật bấy giờ bấy còn là một nước nhỏ, hai nước vốn cũng k ông có điều gì xung-đột với nhau, t ật chỉ vì nước Pháp không rõ nước Nhật cho nên nước Pháp mới can thiệp vào cuộc chiến tranh ấy. Nước Anh bấy giờ lại hiểu biết nước Nhật hơn, nên nước Anh gia công dàng buộc với Nhật, nên chi mới có cuộc Anh-Nhật liên minh.

Đó là mấy điều lầm lắm cho hai nước không được thân mật với nhau.

Tuy vậy người Nhật vẫn sẵn lòng yêu mến người Pháp. Trước nhất vì người Nhật nhiều cái gia-trị văn-minh của người Pháp, sau là vì hai nước có nhiều điều giống nhau. Thực thế, cái ảnh hưởng của cái văn-minh Pháp đối với nước Nhật về đường tri thức và về đường đạo đức không phải là nhỏ. Sách Dân-ước của ông Rousseau và sách Vạn-pháp tinh lý của ông Montesquieu cũng có vang bóng to trong buổi nước Nhật lập hiến về phần thứ nhất đời Minh trị. Mỗi khi Nhật-bản muốn soạn luật mới, người Nhật vẫn châm chước các ý tưởng luật pháp của ông Boissonnade dạy mà làm. Dân-luật và hình-luật của ông Boissonnade bắt c ước của nước P áp mà sửa đổi lại, tuỳ hoàn ở nước Nhật đã bao lâu.

Luật của nước Nhật ngày nay trong bốn phần đến ba phần vẫn còn là luật gốc ở các luật của Pháp.

Hiện nay nhiều nhà luật pháp trứ-danh của nước Nhật đều là học trò cũ của ông Bo sonnade, như bác-sĩ Tomii, cố vấn của Nhật-hoàng, và bác sĩ Hidzo Yokota, chánh tòa phá an.

Nước Nhật chẳng những chịu ảnh hưởng của nước Pháp về đường luật pháp mà thôi, cả về đường số học, về đường vệ-tị-học, nước Nhật bắt chước nước Pháp cũng nhiều. Về đường bình pháp, nước Nhật bắt c ước nước Pháp lại nhiều lắm.

Về đường văn chương và về đường mỹ thuật, hai nước cũng có quan hệ mật thiết với nhau. Văn chương ngoại quốc dịch ra tiếng Nhật trước nhất là sách của ông Victor Hugo. Sau đến sách của ông Emile Zola, của ông Anatole France cùn , của nhiều nhà văn hào nữa. Ngày soạn kịch của Nhật cũng lấy các vở kịch của Pháp làm kiểu mẫu.

Các nhà hội họa Nhật cũng có ý mô phỏng các nhà hội họa trứ danh Pháp. Hai ba năm nay ở nước Nhật thường có cuộc đấu xảo các bức hội-họa P áp Nhật. Nhiều nhà âm nhạc Nhật cũng gia công khảo cứu về âm nhạc nước Pháp.

Nói tóm lại các cửa quí của cái văn minh Pháp hiện đã đem sang Nhật, người Nhật đều sửa sang cho thi h hợp với cái tính tình người Nhật, cái văn minh của Pháp thực là có công với cái văn minh Nhật vậy.

Tuy vậy, hiện nay cũng còn lắm điều lầm cho hai nước xa cách nhau. Một là về đường tâm thuật, hai là về đường kinh-tế.

Tự thế tế, cái ảnh hưởng của Pháp đối với Nhật tự thế, mà ảm t, oại Pháp người Nhật vẫn chưa mấy ai biết. Lần nay nam-tước về Nhật sẽ cố vỏ cho nhiều người học tiếng Pháp. Nam tước lại mong rằng ở Đông pháp cũng có các nơi dạy tiếng Nhật.

Về đường kinh-tế, nam tước nói nên trừ những nỗi khó khăn bấy nay làm cho v ệc buôn bán của Nhật với Đông pháp không được tiện lợi. Song, ngoài việc buôn bán lại còn việc khai thác tài nguyên nữa. Nước Pháp vốn sẵn tư-bản, mà việc mở thuộc địa lại giỏi. Một ngày kia nhờ về người Pháp, Đông-pháp cũng sẽ được giàu có như Ấn-độ, nhưng cũng còn tồn công phu thời giờ lắm mới được. Bắt đầu trong cái công cuộc lớn lao ấy người Nhật bá lại không g ập đỡ người Pháp được chút nào hay sao. Hai nước gần gần nhau về đường kinh-tế, sẽ mở đường cho hai cái văn m nh Pháp Nhật thân mật với nhau, hai cái văn-minh ấy mà giao kết với nhau, t c là Âu-châu và Viễn-đông gần gần với n au vậy.

(Còn nữa).

Giải đáp những điều pháp-luật

Bản-quán xin nhắc để các ngài nhớ cho rằng những bài viết hỏi về pháp-luật nên viết một mặt, cũng như các bài khác để cho tiện việc sắp chữ.

CÂU HỎI. — Xin quý quán chỉ bảo cho tôi biết chánh hương-hội trách nhiệm đối với quan trên thế nào ? Quan phụ mẫu có bắt được các ông chánh hương-hội lạy không và có giấy sức đòi như là đòi lý-trưởng được không ?

TRẢ LỜI. — Không, chiếu theo điều 19 nghị-định ngày 12 août 1921 thì chánh lý-trưởng mới là người đứng giữa làm môi giới cho quan trên và xã minh. Như vậy chỉ khi nào gặp những việc gì quan trọng và khó khăn không thể làm với lý-trưởng được thì các quan mới có thể cho mời c ánh phó hương hội lên nha được mà thôi. Còn như việc bắt chánh phó hương-hội lạy thì lại trái phép lắm nữa. Chánh phó hương-hội là đại biểu của dân thì quan chức không có đối đãi như thế đối với lý-trưởng được.

* * *

CÂU HỎI. — Thưa ngài, vợ bé tôi lấy một bát họ của bà kia từ bao giờ tôi không rõ. Nay tôi lại thấy bà ấy viết giấy đòi tôi, vậy món nợ ấy tôi có phải gả không ?

TRẢ LỜI. — Không, vì các tài-sản của vợ bé không có chung đúc với tài sản của chồng. Vợ bé có quyền [illegible] không phải chịu trách nhiệm về các công nợ của vợ bé.

* * *

CÂU HỎI. — Dân làng c ông tôi mất nửa đi đạo, một nửa đi thích, chúng tôi muốn cúng vào nhà thờ mười mẫu công điền và chùa cũng mười mẫu thì có được hay không ? Xin nhờ ngài chỉ bảo cho chúng tôi được biết, và có phải xin phép ai không ?

TRẢ LỜI. — Được, nhưng phải do hương hội bàn định mới được, và lời định của hương-hội phải có quan tổng-đốc và quan công sứ ưng thuận rồi đệ lên quan Thống-sứ duyệt-y mới được.

THƠ SÁCH-HỌA

(Họa mấy bài thơ đăng trong số báo ngày 5 février 1925)

Thức đêm

Giọng đề canh khuya gợi mối sầu,
Giải sầu sẵn bút vạch vài câu.
Biết nhau chăng hỡi người trong [mộng?
Đôi đoạn lòng tâm đã mấy thấu....

Đề ảnh

« Chơi thuyền với bạn »

Mặt nước chân trời ta với ta,
Biển trần dẫu cả cũng chèo qua.
Quản chi miệng thế lời chênh lệch,
Bến chí lo gì có lúc ra.

Tân xuân thi hứt

Phận mỏng hồng sao được phúc dày,
Phong trần chìm nổi bấy lâu nay.
Bỡ hòn tấm một mà còn đắng,
Ót gió dầm đường cũng vẫn cay.
Muốn dặm đắp mong ngày chay thắng
Trăm năm chưa khỏi kiếp nằm ngay.
Xuân này có được hơn xuân trước ?
Hay cứ thế này mãi mãi đây !....

Xuân-giang, Lê-thế-Tỵ.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ	15 độ
13 giờ	16 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ.		11 42
— nhì,	—	10 50
— ba,	—	9 62
Thóc hạng nhất,	—	6 70
Bắp ngô	—	7 20

Giá bạc. Từ ngày 17 Février 1925, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 1 0 f. 75

Ngày tiếp khách của Merlin phu nhân. — Merlin phu-nhân sẽ tiếp khách vào ngày thứ hai 23 février tứ 17 đến 19 giờ.

Tòa án cai-trị. — Quan Toàn-quyền vừa ký nghị-định cử các quan chức sau này vào chân Hội-đồng Tòa án cai-trị Hanoi và Saigon trong hạn 3 năm kể từ ngày 7 février 1925 trở đi:

Hanoi. — *Hội-viên thực thụ* : MM. Préau (Adrien), quan chánh án tòa Thượng-thẩm Hanoi làm chủ tọa ; Dupuy (Charles-Marie, Gaston), quan cai-trị hạng nhất ; Thézeloup (Adolphe-Emmanuel), quan cai-trị hạng nhì, làm cố-vấn ; Bodin de Galembert (Jacques-Louis Marie-Aimé) quan cai trị hạng nhất, làm ủy-viên của chánh-phủ ; Le Strat (Louis-Marie), quan phó cai-trị hạng nhất, làm thư-ký.

Hội-viên dự khuyết : MM. Favreau (Pierre-Eugène Gustave), quan chánh án tòa Thượng-thẩm Hanoi làm chủ tọa ; Dupuy (Paul-Justin-Hyppolite) quan cai trị hạng nhất, Romanetti (Jacques), quan cai-trị hạng ba làm cố-vấn ; Marty (Louis-Frédéric-Marie Guillaume), quan cai-trị hạng nhì làm ủy-viên của chánh-phủ ; Larivière (Maurice-Roch-Jean) quan phó cai-trị hạng ba làm thư-ký.

Saigon. — *Hội-viên thực-thụ* : MM. Tricon (Albert), quan chánh án tòa thượng-thẩm Saigon làm chủ tọa ; Boyer (Jules - Marie-Joseph-Maurice) quan cai trị hạng nhất ; Fillion (Paul, Renault Hyacinthe) quan cai-trị hạng nhì làm cố vấn ; Samy (Saravaretty) quan cai trị hạng ba làm ủy-viên của chính-phủ ; Bourgeois (Louis, Marie, Jules), chủ sự hạng nhì làm thư ký.

Hội viên dự khuyết : MM. Gaudin (A-Joseph) quan cố-vấn tòa thượng-thẩm Saigon làm chủ tọa ; Lebrun, (Pierre Onésime-Marie) quan cai-trị hạng nhất ; Bussière (Albert Martial, quan cai-trị hạng nhì làm cố vấn ; Beneyton (Pie Marie-Gabriel), quan cai trị hạng nhất làm ủy-viên của chính phủ ; Surleau làm thư ký.

Các hội-viên thực-thụ tại tòa án Cai-trị sẽ được lĩnh khoản phụ cấp theo như khoản thứ 10 của dụ ngày 6 Septembre 1921 và theo như nghị định ngày 7 Février và 24 juillet 1922.

Các hội-viên dự khuyết theo thứ tự ai được điền khuyết vào chân thực-thụ thì cũng được hưởng khoản phụ cấp theo như nghị-định trên fy.

Trường y-học. Quan y-k'oa bác-sĩ Casaux về Pháp nghỉ ngày năm ngoái, nay đã trở về Hanoi chuyển tàu vừa rồi. Ngài lại nhận chức đốc học trường Thuốc như cũ. Bản quán có lời chào mừng quan docteur Casaux đã tới nơi.

Tòa án Đại-hình. — Hôm nay tòa án Đại-hình xử việc sau này :

Hôm 29 tháng tám năm 1924 lý-trưởng làng Bình-an thuộc tỉnh Quảng-nam (Trung-kỳ) thấy tên Lê-Bông đương chực đổi hai cái giấy 5 đồng giả. Hỏi thì tên ấy khai là giấy bạc của tên Trần-Kiêu trả tiền bán trâu. Vào hỏi 2 giờ chiều hôm ấy lý-trưởng đến bắt tên Trần-Kiêu mà hỏi thì khai là giấy ấy của tên Lê-Tùng (ở làng Vinh-huy) mua quế trả nó.

Đến hôm 4 tháng 9 lý-trưởng lại bắt được tên Trần-Lang (là đầy tớ tên Lê-Truy) đặt trong mình 4 cái giấy bạc năm đồng giả nữa. Hỏi thì tên Lang khai là giấy của tên Lê-Truy đưa để mua chè ở nhà tên Trần-Kiêu.

Hôm 8 tháng chín người ta vây nhà tên Lê-Truy bắt được 6 cái giấy bạc 5 đồng giả chưa làm xong cùng cả các khí cụ làm giấy bạc giả, tên Lê-Truy đã làm giấy bạc một lần rồi mà lần ấy có cả tên Lưu-Phú nữa.

Vì lần thứ nhất. — Tên Lê-Truy nhận những giấy bạc giả bắt được ở tên Lê-Bông và Trần-Lang là giấy của nó làm, tên Trần-Lang biết là giấy bạc giả của tên Lê-Truy làm mà cũng nhận đem lưu thông ; và khám nhà nó biện bắt được những mảnh giấy tin chỉ dùng để làm giấy bạc giả.

Về lần thứ hai. — Hôm 10 tháng 6 năm 1924 Ng-Đỏ ở làng Lộc-sơn có nhận tiền thuế của mẹ một cái giấy bạc 5 giả là giấy của tên Lưu-Phú mà hoài mãi đòi giấy bay bộ cánh thì khôn to !

Chẳng trách thiên-hạ bảo tạo-hóa không công là phải, lắm thầy nhiều ma, ông xanh xanh kia cao tít muôn trùng, biết tính sao cho vừa lòng hạ giới được !

Song giới cứ theo cái lẽ chính-đáng mà làm, nếu cứ chiều ý mấy hạng người kể trên kia thì thật là nguy nan cho các dân quê lắm ! Vì dân quê cả năm chỉ trông vào ruộng, những nơi cấy chiêm thì nhờ mưa dạo này mà đỡ công tát nước ; nhưng nơi làm mẫu thì nhờ mưa dạo này mà hòi đất vật cỏ, còn những nơi cấy mùa thì cũng nhờ mưa mà cấy vỡ cho đất ải ra để đợi mùa tháng mười sau vậy. Thế thì mấy trận mưa phùn mấy hôm nay tuy có đợ bẩn lắm lội cho các người thành-thị, song thật là mưa vàng mưa bạc cho các dân quê !

Thôi lạy ông mưa xuống ! . . . ông mưa xuống mà cứu giúp cho các dân quê ; năm ngoái ông đã làm cho bao nhiêu người điêu đứng, năm nay lại bao nhiêu người đã sợ oai ông, tâm thành cầu-nguyện, xin ông ngoảnh lại thấu cùng !

K.

Ngạch các quan cai-trị. — Các quan cai-trị có lên sau này nay thuộc về quyền :

Quan Khâm-sứ Cao-mên bổ dụng : M. Blandin, quan cai-trị hạng nhì.

Quan Khâm sứ Trung-kỳ bổ dụng : M. Bulteau, quan cai-trị tập sự mới bổ.

Ngạch tư-pháp. — Các viên chức có tên sau này được thăng chức kể từ ngày 1er Janvier 1925 :

Lên chánh thông ngôn : M. Võ-thanh Bàu.

Lên tham tá thông ngôn hạng nhì : M. Trịnh-sỹ-Trinh.

Thi tiếng Đông phương. — Hội-đồng trung-ương sát hạch kỳ thi các tiếng Đông-phương về kì óa thứ nhất năm 1925 gồm có các quan-chức và hội viên sau này :

Quan Học-chánh tổng-t rường hay quan phó thay ngài làm chủ-tọa ; các hội-viên là : MM. Marty (Louis) quan cai-trị hạng nhì tại phủ Toàn-quyền ; Chapoulart, quan cai-trị hạng ba tại phủ Toàn-quyền ; Maybon, giáo-sư thượng hạng hạng nhất bực học đệ nhị cấp ; Lê-trung-Ngọc, tổng đốc tại tòa Thượng-thẩm, Phạm-Quỳnh chủ-bút báo « Nam-phong » ; Bùi-Kỷ giảng-viên tại trường Cao-đẳng.

Ngày giờ các kỳ thi viết định như sau này :

A) *Tiếng Việt-Nam, Cao mên, Ai lao, Xiêm-la, Quan-hoại và Quảng-đông*

Đệ nhất cấp. — *Version* : Thứ hai 30 mars 1925, tự 8 giờ ruỡi sáng đến 10 giờ ruỡi ;

Thème : Thứ hai 30 mars 1925 tự 2 giờ ruỡi chiều đến 4 giờ ruỡi ;

Đệ nhị cấp. *Version* : Thứ ba 31 mars 1925, tự 8 giờ ruỡi sáng đến 10 giờ ruỡi.

Thème : Thứ ba 31 mars 1925 tự 2 giờ ruỡi chiều đến 4 giờ ruỡi

Rédaction : Thứ tư 1er avril 1925, tự 8 giờ đến 11 giờ.

B) *Chữ nho*

Version cho dùng tự vị : Thứ năm 2 avril 1925, tự 8 giờ ruỡi đến 10 giờ ruỡi.

Version không cho dùng tự vị : Thứ năm 2 avril 1925, tự 2 giờ ruỡi đến 4 giờ ruỡi.

Vì đi xa mà bán một cái xe ô-tô « Mathis », bốn chỗ ngồi, còn mới lắm. Chạy rất ít. Số T. 2161.
Hỏi tại M. Labeye ở Gia lâm. 5 108

Mưa xuân. — Mấy hôm nay tuy không rét lắm, song lại khô về cái nạn mưa phùn, tục gọi là mưa xuân ; ở thành phố ta nhà cửa ẩm thấp quá và đường sá bẩn lấy thật là bẩn thỉu ; các khách bộ hành người nào người nấy không phải cái nỗi bít bọi ô-tô với xe ngựa ở đường cái bắc lên, song lại phải chịu cái nỗi ẩm thấp cũng rất là khó chịu, bởi vậy mà độ này nhiều nhà bị bệnh *grippe* lắm ! Nhưng ta cũng đừng phàn nàn quá lắm mà phải biết rằng trăm l oa nghìn cô cũng vì mấy trận mưa móc được nhuần đó mà đâm chồi nảy lộc, trăm hồng nghìn tía đua tươi, hình như bớn hở chào mừng Đông-quân vậy. Ở các chốn tỉnh thành thì ai chẳng muốn trời quang mây tạnh, nhà buôn bán thì nhiều khách vãng lai, người đi làm thì tiện đường đi lại, các hạng lao-động thì khỏi phải bẩn thỉu, mà nhất là các công-nương công-tử mới sắm giầy *bốt-tin* mới và giầy cườm giầy nâng với tất *phin* sang thì còn có thích gì mấy cái ngày lậm lội, lỡ một tý bùn dây mưa mới mà hoài mãi đôi giầy bay bộ cánh thì khốn to !

Chẳng trách thiên-hạ bảo tạo-hóa không công là phải, lắm thầy nhiều ma, ông xanh xanh kia cao tít muôn trùng, biết tính sao cho vừa lòng hạ giới được !

Song giới cứ theo cái lẽ chính-đáng mà làm, nếu cứ chiều ý mấy hạng người kể trên kia thì thật là nguy nan cho các dân quê lắm ! Vì dân quê cả năm chỉ trông vào ruộng, những nơi cấy chiêm thì nhờ mưa dạo này mà đỡ công tát nước ; nhưng nơi làm mẫu thì nhờ mưa dạo này mà hòi đất vật cỏ, còn những nơi cấy mùa thì cũng nhờ mưa mà cấy vỡ cho đất ải ra để đợi mùa tháng mười sau vậy. Thế thì mấy trận mưa phùn mấy hôm nay tuy có đợ bẩn lắm lội cho các người thành-thị, song thật là mưa vàng mưa bạc cho các dân quê !

Thôi lạy ông mưa xuống ! . . . ông mưa xuống mà cứu giúp cho các dân quê ; năm ngoái ông đã làm cho bao nhiêu người điêu đứng, năm nay lại bao nhiêu người đã sợ oai ông, tâm thành cầu-nguyện, xin ông ngoảnh lại thấu cùng !

K.

AI MUỐN DÙNG ĐỒ GỖ TRẮC

Tủ chè, salon sập văn văn, thì đến hỏi ở số 20, phố Tiên-tsin, buổi trưa từ 12 giờ đến 2 giờ, buổi chiều từ 6 giờ đến 7 giờ.

Thi thư-ký tập sự ngạch tòa sứ. — Đầu bài luận Pháp-văn kỳ thi thư-ký tập-sự ngạch các tòa sứ như sau này :

Commenter ces paroles de Montesquieu : « L'utilité de vivre n'est pas en l'espa e, elle est en l'usage : tel a vécu longtemps qui a peu vécu. »

Cả thảy có năm người ứng thi.

Bài chữ Pháp dịch ra quốc ngữ.

LES SORTILÈGES DE L'AFFRANCHI.

Un affranchi romain travaillait un petit coin de terre dont il tirait beaucoup plus de produits que ses voisins n'en recueillaient dans des propriétés bien plus vastes. Aussi était-il fort envié : on l'accusait d'attirer dans son champ par des sortilèges les récoltes d'autrui.

Il fut appelé en justice pour répondre de ce crime. Craignant de se voir condamner, il amena, au tribunal, sa famille pleine de santé, bien soignée, bien vêtue, ses bœufs bien gras ; il apporta en même temps tout son matériel rustique, ses instruments de labour, de lourdes houes, des socs de première qualité.

— Romains, dit-il, voilà mon sortilège. Encore ne puis-je pas vous apporter ici, pour vous les montrer, mes peines, mes veilles, mes sueurs.

Il fut acquitté à l'unanimité. C'est de la peine que l'on se donne que dépend le succès des cultures. Aussi les anciens Romains avaient-ils coutume de dire que l'œil du maître fertilise les champs.

Bài quốc ngữ dịch ra chữ Pháp

Câu cho bạo chúa sống lâu

Vua Denys l'Ancien nước Syracuse trị dân một cá h tàn-ác, thuế má nặng nề, đến nỗi trăm họ phải cầu khẩn cho vua chóng chết. Duy trong nước chỉ có một mụ già lụ khụ, sáng nào cũng đến giáo-đường cầu nguyện t ần-minh ủng hộ cho bạo-chúa được trường thọ, vậy chửa quá đáng, lại cò [illegible] không được cho các thí-sinh rõ là thi về bài gì.

Căn-cước của các học-trò ứng-tuyển t ong các kỳ thi. — Việc xét căn-cước các học-trò đi thi các văn-bằng Pháp Việt hay là văn-bằng Pháp tại Đông-dương thì sẽ thi-hành như sau này :

Lúc gọi số tên học-trò vào thì bắt kỳ tên vào số ấy và trong khi đương thi t i bắt cứ viên-chức nào trong hội-đồng sát-hạch cũng có quyền bắt đưa trình cái giấy căn-cước gián ảnh, để căn-cước và có chữ ký của người thí-sinh mà có quan chức sở-tại nhận thực. Trên cái giấy căn-cước và cái ảnh ấy lại phải gián một cái tem (timbre) và có chữ ký nữa.

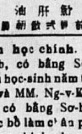
Chữ ký của thí-sinh ở số gọi tên sẽ tay nghi mà đem so với chữ ký ở trong giấy căn-cước và đơn xin ứng-thi

Đám cháy ở Chợ-lớn. — Ngày hôm qua bán-báo đã đăng rõ việc cháy ở Chợ-lớn, sau lại tiếp thêm được mấy tin sau này : số người chết là 29 người Khách và 2 người Nam. Sở dự-toán thành-phố Chợ-lớn đã trích mấy số tiền, lại được thêm tiền quyên nữa hiện đương trợ-cấp cho những người bị nạn. Nay đã được tạm lên hai cái nhà lớn để lấy chỗ ẩn náp cho những người không có nhà ở. Các người bị nạn phần nhiều đã đến ở nhờ nhà các bà con.

Thể-lệ thi bằng tiểu-học Tây. — Các bài thi viết về sử ọc, địa-dư, toán học, khoa học trong các kỳ thi bằng tiểu học Tây (Brevet élémentaire) bài nào trước, bài nào sau thì tùy ông chánh chủ khảo được chọn,

HIỆU BÁO-CHẾ :
CHASSAGNE
59, Rue Paul-Bert, Hanoi
Có bán đủ cả các thứ thuốc
NÊN HỎI QUYỂN MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở ĐÂY

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montès
54, RUE PAUL-BERT, HANOI
DẦU-GAN-CÁ-VIÊN
(Capsules huile de foie de morue)
Mỗi ngày uống bốn viên, chừng 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.
Giá mỗi lọ : 0 $ 80
油 肝 胶 囊
服 飯 前 每 次 四 粒 午 晚 各 二 粒

Ngạch học chánh. — M. Đoàn-đức Hinh, cò bằng Sơ-học Pháp-Việt, cựu học-sinh năm thứ hai trường Bảo-hộ và MM. Ng-v-Kinh, Ng-kinh-Nhung, có bằng Sơ-học Pháp-Việt đều được bổ làm c ấp phụ-thẩm trong ngạch học-chính, lương mỗi tháng 15 đồng.

M. Ng-hữu-Lâm, giáo-học Ninh-bình, nay kiêm cả việc phát lương cho các giáo-viên tại trường fy thay M. Trần-văn-Tân.

Mme Nguyễn-thị-Thục, giáo-tập bạng bậy tại trường nữ học phố Lò-đúc Hanoi, được nghỉ hộ-sản 2 tháng, lĩnh cả lương.

Mme Lê-thị-Hằng, giáo-tập hạng tám, theo như đơn xin, được thêm hạn nghỉ một năm.

M. Ng-văn-Can, làm phụ biện tại Hưng-hóa, bị bãi chức.

Ngạch cò đỏ. — Cò Ng-thị-Phin, cò đỗ thực thụ hạng tư ở Hải-phòng được nghỉ một tháng.

Mở trường. — Nay mở một trường Sơ-đẳng ở Hưng-sơn, huyện Đại-từ (Thái-nguyên)

Trục-xuất cảnh ngoại. — Những người Khách có tên sau này đều bị trục ra khỏi địa-hạt Đông-dương và Quảng-châu-loan.

Trần-Ngâm, quán ở Tân-hòa, tỉnh Phúc-kiến, Võ-thị-Mùi, Á-Lương, Hưng-thọ-Phương thực Ba-xe và Bế-truyền-Lương.

Ngạch thư-ký giấy thép. — Quan Toàn-quyền vừa ký nghị-định cử các viên-chức sau này vào chân hội-đồng để xét việc cho M. Nguyễn-v-Hích, thư-ký giấy-thép thượng hạng hạng nhì về t rưu-trí :

MM. Selinski, tham-tá biên-tập tại sở giấy-thép làm chủ tọa ; Đồng-ngọc-Hanh, thư-ký giấy-thép thượng hạng ngoại hạng ; Phạm-v-Hưng, thư-ký giấy-thép thượng-hạng hạng nhất làm hội-viên.

Ngạch tòa sứ. — M. Ng-văn-Can, thư-ký thượng hạng hạng ba ngạch tòa sứ, tòng sự tại sở Thẩ-y Bắc-kỳ, được phép nghỉ 30 ngày,

Ngạch công-chánh. — M. Hà-trọng-Hải, tuy phải thượng hạng hạng nhì, được phép nghỉ 5 tháng, lĩnh nửa lương.

Ngạch khố-xanh. — Các viên phó quản khố-xanh có tên sau này đều được thăng chân ~quản.

MM. Phạm-bá-Tiến Lê-văn-Tích, Chu-văn-Kiêm, Ng-văn-Hức, Nguyễn-đăng-Khoát, Lưu-trọng-Hảo, Ng-v-Đến.

AUTOS D'OCCASION

Studbaker 6 cylindres. 18 HP 1.600 $
Citroën torpédo. . . . . 10 HP 1.200 $
Fort — . . . . 10 HP 400 $
S'adresser à l'Usine Électrique.

Ngạch thư ký tòng sự tại sở Cảnh-sát. — Các viên thư-ký thông-ngôn, lấy căn cước hay đo người tòng sự tại các sở Cảnh sát trong xứ Bắc-kỳ có tên sau này, nay đều thuộc vào một ngạch thư-ký thông ngôn tòng sự tại các sở Cảnh-sát xứ Đông-dương :

MM. Ng-ngọc-Trân, Phan-đình-Phụng, Trần-văn-Chu, Lương-Sao, Bùi-duy-Chinh, Quản-lạc-Tinh, Ng-văn-Trang, Ng-văn-Hương, Phạm-xuân-Canh, Phạm-văn-Loan, Ng-văn-K ôi, Ng văn-Chiêb, Phạm-đình-Kim, Phạm-trọng-Quỳnh, Trần-văn-Du, Phạm-văn-Mạch, Ng-văn-Quí, Trần-văn-Phúc, Văn-đức-Phúc, Trương-đắc-Thảo, Quản-cẩm-Dương dit A Came, Ng-văn-Chung Ng-văn-Nghĩ, Lê-quang-G ão, Phan-trọng-Á, Phạm-trọng-Thuật, Trần-văn-Thiều, Trần-duy-Mai, Phạm-huy Liên, Lê-văn-Huân, Đặng-đình-Thực, Phạm-quang-Sanh, Đào-văn-Bành, Đặng-đình-Hảo, Ng-hồng-Nguyên, Lưu-văn-Liên.

Lạc đi đâu ? — Trần-ngọc-Tống, 22 tuổi, ở số nhà 36 p ố hàng, Cô đến trình tại sở Cẩm rằng đứa cháu gái lên 6 tuổi tên là Ng-thị-Mỹ lạc đi đâu mất từ 4 giờ chiều hôm qua.

Con đỏ bắt lương. — Thị Dục tức thị Sen 17 tuổi, ăn cắp một đôi hoa tai vàng đáng giá 16 đồng của chủ là Ng-thị-Nghĩa 26 tuổi, ở số nhà 60, phố hàng Quạt, rồi trốn đi mất.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Giá thóc gạo

Thị giá thóc phiên chợ ngày 16 Février 1925 như sau này :

Thóc		
Hạng nhất giá	7 $ 00	100 kilos
— nhì —	6 , 80	100 —
— ba —	6 , 60	100 —
Gạo		
Hạng nhất giá	11 , 20	100 kilos
— nhì —	10 , 20	100 —
— ba —	9 , 20	100 —

Dân tù vì Pháp. Ngày thứ ba 17 février hai viên sen đầm đã giải hai tội-nhân là MM. Legros và Cauvin trước vẫn bị giam tại nhà pha Hanoi, xuống tàu *Amazone* để đem về Pháp.

Thổ mà cứ tìm mãi. — Nguyên cũ tháng octobre 1924 một người đi p áo-thổ tên là Ng-công-Khang, 28 tuổi, t ược cơ thứ 8, tòng-sự ở Dijon (Pháp), được nghỉ phép ở Kiến-an, sau can vào việc thất cổ nhân-ngãi chết rồi đem chôn giấu đi, tức là việc mà bản-báo đã nói rõ-ràng ngay cũ ấy, nên bị tòa án Haiphong khép án và đã bắt giam, nhưng không báo cho sở quan binh biết, thành thử tr ấy sở quan binh cứ cho đi tìm người đội ấy khắp bốn Tây lẫn bên này mà không thấy, tới nay sở xen-đầm mới tìm thấy người đội kia ở trong ngục thất.

Mất trộm. — Đinh-thị-Đức bán hàng chuối nhà ở An-biên bỏ nhị có đơn thưa tên và sấu lấy trộm 5 đồng và quần áo giá 3 $ 15.

Phùng-đức-Hòa làm việc ở nhà máy nước, nhà ở đường Lạch-tray thưa tên Phạm-Huân ăn cắp 8 đồng đựng trong ví đa đáng giá 25 quan và một cái áo tây với vàng đáng giá 3 $ 60 rồi trốn mất.

HẢI-DƯƠNG

Ô-tô đụng phải xe-bò. — Chủ-nhật vừa rồi một người Tây đi ô-tô ở Haiphong lên Hanoi, khi đi tới cầu Lai-khê thì chẳng may bánh xe ô-tô mắc vào khe đường sắt xe-lửa, người cầm máy ô-tô cố sức vặn cho bánh xe thoát ra ngoài mà chưa kịp, thì thình-lình có đoàn xe-lửa sầm-sập đến, đụng phải chiếc xe ô-tô một cái thật mạnh, làm cho xe bị gãy nát tan ành, nhưng may không việc gì đến người.

(Xem trang thứ ba, cột thứ hai).

CUỘC THI VẼ KIỂU NHÀ

Hội Khai-trí mới mở cuộc thi vẽ kiểu nhà. Những kiểu được thưởng thứ nhất thứ nhì sẽ chụp ảnh và đóng thành một quyển « album », mỗi quyển độ 20 cái ảnh, bề 18, bề 24 phân tây, giáước 15 $ 00.

Ngài nào muốn mua, xin viết thư về ngay cho hội (phố hàng Trống, Hanoi) trước ngày 20 février này, để bản-hội bảo làm cho tiện một thể.

Khai-trí Tiến-đức hội.

Muốn bán một cái xe mô-tô, hiệu « Terrot », 2 chevaux 3/4 — Còn mới lắm.
Hỏi tại M. Ba-ky, 143, phố hàng Bông, Hanoi. 5106

BÁN MỘT CÁI XE CAO-SU

Bán một cái xe cao-su mới mua 200 $ ở hiệu tây mới dùng được có hai tháng. Hỏi tại bản-quán.

CẦN NGƯỜI LÀM ẢNH

Sở chiếu-bóng ở phủ Toàn-quyền cần người thợ ảnh đứng đắn, chữ nghĩa khá-khá để để tự cách làm một người thị-dịch (surveillant).
Hỏi tại : phố Grand Bouddha, số 150.

TOU-FOU???
Tou-fou là tay đóng trò chớp bóng có giá-trị
CỦA HIỆU
INDOCHINE-FILM
Bánh bẫy được với những tay sành sỏi

Chẳng bao lâu ta sẽ được mục-kích VUA GIẢI BUỒN này trên màn ảnh các rạp ở Đông-pháp.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
MẠ VÀNG
Máy mỏ-neo,
15 chân-kính
Mặt và kim
có chất dạ-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá..... 11 $ 50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Bert, — HANOI

HÔTEL DE FRANCE
29, Boulevard Rollandes Hanoi

Kính-trình các quí-khách annam biết cho rằng, bao giờ bản-hiệu cũng có một phòng ăn riêng rất sạch sẽ lịch sự để các ngài dùng.

* Giá buồng cho thuê có từ hạng 1 p. trở lên, cơm mỗi bữa 1 $.

CÁO-BẠCH

Mấy lời bá cáo gần xa,
Dịp này nông-vụ các nhà vừa xong ;
Làm trai hà lẽ ngồi không,
Cũng nên kiếm việc để dùng tri tiêu ;
Bằng Danh về hội Đông-triều,
Mỏ than khai đã bao nhiêu năm rồi ;
Mỏ mang cũng lắm thú vui,
Kiếm nhà rộng rãi rung rinh. [sinh ;
Khẩu cầu sẵn có miếu đình đôi nơi ;
Nước ăn nhờ có máy hơi,
Ống truyền tuôn chảy đến nơi cạn
Trò vui có si-nê-ma, [nhà ;
Chớp pha hàng phố các nhà xem không ;
Có trường quốc-ngữ phổ-thông,
Đặt thầy giáo dạy nhi-đồng sớm trưa ;
Bên buôn hàng hóa có thừa,
Chợ bày đông đúc tàu đưa ra vào ;
Việc làm công cả cũng cao,
Ước ngày chừng độ năm hào trở lên ;
Đỡ đần nhờ có chủ quyền,
Giữ phần công chính giáp bên đồng-
Cu ơi đừng mở số vui sao, [bào ;
May ai dự trúng lính vào đỏ cho ;
Chẳng là những thế mà thôi,
Hòa hồng lại thưởng cho người làm đầu ;
Hội tư cấp chủ đứng đầu,
Công-ngân cốt để giúp nhau lúc cùng ;
Họ tên hình ảnh mấy dòng,
Biên vào trong sổ để dùng làm ghi ;
Tiện cho lúc ở lúc đi,
Hình này tức cũng thế tày thân đây ;
Mấy lời biện bạch trên này,
Toàn là sự thực tỏ bày dám sai ;
Dám xin liệt-quí tôn thai,
Rủ lòng quang cố khuyến người đàn
Hãy nên thử một lần xem. [em.

Mỏ Bằng-Danh, đồn Uông-bí,
tháng một năm Giáp-tí

Một cái nguy-hiểm trong xã-hội

Trong lúc bắt đầu có mưa bụi này, các bệnh ho, đau màng phổi, nói tóm lại là tất cả các bệnh đau về bộ máy hô-hấp, lại sắp nhiều lắm, vậy cần phải cẩn-thận lắm, mới được. Thực thế, bệnh ho không chữa cẩn-thận nguy-hiểm thế nào, tất ai cũng biết. Bệnh lao trong xứ này, nguy-hiểm lắm thay, vì mỗi năm bệnh ấy làm hại hàng vạn con người, bệnh ấy vẫn rình mà làm hại đó. Muốn tránh khỏi bệnh ấy phải giữ buồng phổi cho mạnh khỏe, thì chỉ có một cách là uống :

Cachets du Docteur Nofal
0 $ 95 một hộp

Mỗi ngày uống hai cachets (trước mỗi bữa cơm uống một cachet) thì thấy kiến hiệu quá kỳ sở vọng.

Nếu phổi yếu, không chịu được thời tiết ẩm nhẩm, và giá lạnh, chớ có chờ đợi nữa, nên dùng ngay !

Le sirop Nofal Thiocol

Nhiều thầy thuốc khuyên dùng thuốc ấy trị hết hẳn bệnh.

Giá tiền là 0 $ 90.

Hai thứ thuốc ấy ở hiệu CHASSAGNE, Phố Paul Bert có bán.

Muốn hỏi điều gì hiệu ấy cũng sẵn lòng chỉ bảo cho.

BẮC-NINH

Lính khố-đỏ với phường xiếc. — Tối hôm thứ sáu có một bọn lính khố-đỏ và những người trong phường xiếc Việt Nam, chưa rõ vì có gì mà hai bên đánh nhau tán loạn một hồi lâu, thành ra từ tối hôm ấy phường xiếc không diễn được. Đến 7 giờ tối hôm thứ bảy lại kéo đến một cơ ra đánh nhau dữ dội quá. Bọn lính vào lấy gạch ở một cái nhà đang làm mà ném bộ máy điện của phường xiếc để hủy hoại, hai bên cùng bị thương cả, nhưng không việc gì. May được mấy ông đi Tây đương ngồi hiệu cà-phê nghe tiếng còng ra dẹp lính và ở trong thành thổi kèn hiệu thì lính về, nếu chậm ra thì rạp xiếc có lẽ bị phá tan cả. Sau lại có một toán lính khố-đỏ và một toán lính khố-xanh ra đứng gác ở trước cửa nhà xiếc. Buổi tối hôm đó các phố đều nói nào, quân lính kéo ầm ầm như thể sắp việc binh đao vậy.

LẠNG - SƠN

Mấy tin trong gạch quan lại. Ông Nguyễn-ngọc-Đĩnh, bàn-lâm biên-tu (7,1) thăm tá hạng nhì ở Lạng-sơn, kỳ thi tri-huyện hạng ba vừa rồi ứng thí đã được trúng tuyển, nay ông được nghị-định bổ đi tri-huyện Chí-linh (Hải-dương) được tin ấy, trước khi đăng trình, các bà con trong tỉnh đều đến chúc mừng ông thượng-lộ bình an.

Ông Lại-đức-Vị tri-châu Điềm-he nay được nghị-định đổi đi tri-châu châu Văn-chấn tỉnh Yên-bái.

Ông Nguyễn-văn-Thao, thừa-phái ở [illegible] được nghị-định bổ đi bang-tá nha Vân-mit, các anh em đồng-sự cùng bà con quen biết đều có lòng mừng cho ông và chúc ông thượng-lộ bình-an.

Nguyễn-ích-Bính lại cảo.

Hội Kỳ-lừa. — Mới mờ-mờ sáng hôm 22 tháng giêng ta mà người lớn trẻ con ở các làng đã kéo đến đông như kiến, chuyến xe-lửa nào cũng chật ních những người. Buổi trưa hôm đó thì đình hội-quán có rước rồng, còn từ tối hôm 21 cho đến ngày hết hội, tối nào cũng có tuồng Tàu hát ở giữa chợ cho công-chúng xem không. Những người đi xem hội lại ăn chực năm chờ cho đến hôm 24 thì cướp pháo ; ban ngày thì cao lâu hát đêm, đêm đến lại sóc-đĩa xem tuồng thuốc lá cà-phê, chung-qui làm lụng suốt năm chỉ tối, kể dành dụm được năm ba chục, người thừa thãi được một vài trăm, cũng đều thi nhau gánh đến đổ vào sòng Ngô cả.

Đến hôm cướp pháo thì lại đông không biết thế nào mà kể, nào người thì xuất lực ra năm bảy người nhà xoay trần chực sẵn, người thì xuất tài ra hàng hai ba chục cũng mua. Số là các chủ bày vẽ ra ba cái pháo cối có buộc ba cái vòng sắt ở đầu, khi đốt tung vọt lên như pháo thăng-thiên, khi rơi xuống là tranh nhau cướp, có người đã cướp được rồi mà chúng còn đuổi qua cầu sang tận Lạng-sơn giựt lại, đến nỗi sứt trán vỡ đầu. Được cái vòng sắt đó đem vào trình thì các chủ bắt sửa một cái lễ xôi lợn độ vài chục mâm, cho rước bát hương về thờ. Còn các thức đồ thờ khác thì các chủ lại đem bán đấu giá đắt gấp hai gấp ba mà cũng tranh nhau mua lấy được. Vì họ cho rằng đem những của ấy về thờ thì trong nhà làm ăn thịnh vượng suốt năm chỉ tối kia mà.

NA-CHÂM

Một cái án mạng gớm ghê. — Nguyên ở đây có hai tên quét chợ, một tên người Tổ và một tên người Kinh, tên người Thổ ăn tiền chất bóp, về lại vào khoảng gần bảy năm nay, chợ bán ngày một đông đúc, nên cũng nhờ được kẻ cho nhiều người cho ít mà dành dụm được cái vốn giảm bảy trăm trở lại, vợ chồng tên này lại là người chăm chỉ làm ăn, tay có đồng ra đồng vào mà nghề xưa vẫn giữ, ngoài ra lại cho vay lãi góp cũng đắt thóc non ở các làng, nên những quân du thủ du thực lại càng nom dòm, tưởng rằng béo bở. Hồi nửa đêm hôm chủ nhật 8 février mới rồi, hai vợ chồng và một đứa con trai lên 6 tuổi đương ngủ trên giường, thì bỗng có mấy tên hung-đồ vào giết cả hai vợ chồng và đứa con để lấy của, tiền bạc có ngót bốn chục thì chúng vơ vét cả, còn đồ đạc tai không mất gì cả. Hàng phố nghe thấy tiếng kêu đồ lại cứu thì chúng đã lẩu thoát cả rồi.

Sáng sớm hôm sau quan đại cũng quan châu đến khám nghiệm, thì người vợ cùng đứa con đã chết, duy còn người chồng bị nhiều vết thương rất nặng, đưa về nhà thương Lạng-sơn được ba hôm cũng chết.

Cứ như lời tiên của tử lâm thì vợ chồng người này cũng không làm gì nên thù oán, chẳng qua hung thủ đã trót giết thì giết cả nhà để khỏi về sau có người biết mặt. Xem như thế thì những quân đại ác này còn có chút gì gọi là lương-tâm nữa.

NINH-BÌNH

Ngạch tư tế. M. Hoàng gia Hội, thầy thuốc thi sai, nay kiêm việc phát lương cho các người công sự tại Ninh-bình, thay M. Ng-viết-Ao.

VIỆC KINH-ĐÔ

Quan Giám-đốc Jabouille. — M. Jabouille, quan cai-trị hạng nhất, nguyên công-sứ Quảng-trị, hết hạn nghỉ, đã đi tàu *Amazone* ở bên Pháp sang tới Huế ngày 11 février vừa rồi, để lĩnh chức giám-đốc các việc chính-trị và hành-chính tại xứ Trung-kỳ.

Năm mới gặp vận đỏ. Hôm mồng một tết tại trong thành có nhà người bỏi kia rủi bị hỏa tai cháy cả hai cái nhà, hóa ra ba bữa tết gặp vận đỏ mà lại không có nhà ở.

Sự rủa hoạn cũng là một sự rủi ro, chớ chẳng phải là có can hệ đến việc qui-thần ứng lắm, thế mà thiên-hạ tự bịa đặt ra những lời nhảm nhí mà đồn cho rằng vì người bỏi ấy khinh mạn thần linh : Vì hôm ba mươi cúng rước táo quân, thì đang khi người ấy có cơm có cá, trông thấy vợ cùng hai tôi tớ, thì đã đổ bát hương rồi giẹp cất cả đồ cúng. Cách ngày tôm sau thì nhà ấy phát hỏa.

Kẻ thức giả thì chẳng lấy sự cháy ấy có can hệ đến sự khinh mạn qui-thần, nhưng cũng cho đủ là một sự ngẫu nhiên, cũng đủ răn đe kẻ ngu muội bớt được tánh ngạo mạn qui thần cũng là hay vậy.

Đi cúng lễ ở miền thượng-du. — Cách kinh-thành Huế chừng 4 5 mươi kilomètres, về hướng tây nam có một nơi linh-tích của những vị thần nữ gọi là nơi sua-me. Nơi ấy tương truyền rằng cách chừng trăm năm đây có thần nữ hiển ứng nhiều sự mầu nhiệm ở đó để cứu dân độ thế, cho nên nhân dân có lập am miếu phụng thờ, từ đó đến nay, đã có lắm kẻ cầu xin thuốc thang đều được phù-trì hiển ứng, nên càng ngày hương hỏa càng thịnh, cúng dường càng đông, mà thường lệ đến ngày trung tuần tháng giêng thì các chùa ở Huế mỗi chùa phải mỗi thầy lên nơi ấy mà tụng kinh. Vậy thì ngày 17 tháng giêng này đã mở hội tụng kinh và lễ bái ở đó thì các nhà hào-phú cùng nhà đồng bóng ở phố phường đến lễ bái rất là đông đảo.

Nơi Sua-me phong cảnh rất đẹp, núi cao, cây rậm, thác dựng, khe sâu, lại có đôi ba cái am miếu ở xen lẫn nơi gành đá bia rừng, xem rất nên một bức kỳ quan treo trước mắt. Suốt năm chỉ có tiếng chim kêu vượn hót nước chảy gió reo, thế mà đến ngày lễ bái thì nơi ấy lại hóa ra một cảnh phiên ba đô hội, giai nhân tài tử chẳng thiếu. Lạ thay sự mua danh chác lợi là việc thực hành thì ở nơi thành-thị phồn hoa đông đảo đã xong, chứ như sự cầu phúc lộc, cầu tiền tài, sinh là một sự mờ hồ chẳng lấy đâu làm đích thực, thế mà ở tận nơi núi cao rừng rậm cũng có kẻ chịu gian nan bạt thiệp mà tới nơi. Xem thế thì đủ thấy cái lòng tham lam điên đảnh lợi hạnh phúc của người mình, dù là thực dù là hư thế nào cũng tìm tòi cho tận nơi, cầu xin cho tới chốn, còn như tự sức mình nong nả mà mưu được lợi danh hạnh phúc thì ít kẻ chuộng ham, chẳng trách gì xem người rồi lại ngẫm ta, vẫn còn cái « một dày một mỏng » !

Hưng công đại chẩn. — Mỗi khi có thiên-tai dân tình cơ cầu thì nhà-nước thường bày ra các sự công-tác để thuê dân làm sau là thế sự chẩn cấp. Sự hưng công đại chẩn ấy hiện nay có thi-hành tại Huế, để đắp đất bên bờ sông trước mặt tòa Kâm-sứ để làm bến hoa. Khởi công từ ngày 5 tây, dùng lấy dân phu dân ông dân bà toàn là kẻ nghèo khổ cùng ghe thuyền để vận tải mỗi ngày chừng vài ngàn người, mỗi buổi chiều trả tiền. — Tiền công ấy trả cho dân ông hai hào, dân bà con gái hào rưỡi và một hào.

Mấy hôm nay suốt ngày người đông như hội lại trước tòa Kâm-sứ, những kẻ bán buôn nấy khác, cơm nước suốt ngày đông nghịn nghịt. Tưởng rằng trong vài mươi ngày thì bờ đất sẽ bắc cao bằng mặt đường. Nghe rằng món tiền chi cấp ấy là món tiền đã quyên được để giúp dân bị lụt xứ này, cho nên những dân đến làm đó thì phải có lý-trưởng nhận thực là kẻ bần khổ thì mới được dụng việc ấy.

VIỆC TRUNG-KỲ

THỪA-THIÊN

Lường gạt. Vừa rồi ở huyện Hương-thủy có hai tuần trợ giáo kia bị lường một món đồ khá to mà kiểu lường gạt nghề cũng mới. vậy tưởng nên kể ra đây để mọi người cùng biết mà phòng.

Số là hai thầy trợ ấy vừa mới đến trường khai giảng dạy được một bữa, về nhà trọ thì có một người khách lạ đến thăm, người này ăn mặc rất sang trọng : áo xa-tanh, nón gắng đồi mồi chép vàng, giầy bốt-tin vàng, đi xe tắp mới tinh bóc ; khi đến nơi thì hai thầy trợ ấy vốn chưa quen biết bao giờ, nhưng người khách lạ tự xưng rằng đã quen biết và nhắc lại một vài cuộc truy hoan đã cùng nhau chơi bời ngày xưa, hai thầy tuy nửa nhớ nửa quên, nhưng theo cách lịch-sự thì cũng mời mọc com nước tử-tế, về người ấy lại tự xưng rằng mới vừa thi đỗ chức quản-đốc (chef d'équipe) sở lục lộ phải về làm việc tại đó, vào đó để mưu tiện lời nhà ăn cơm tháng cùng ở cho vui. — Cơm nước xong chuyện trò hồi lâu, canh đã khuya cùng nhau đi ngủ. — Sáng mai dậy thấy người khách lạ hồi hôm đã cỡi xe đi mất, mà sao rương hòm của nhà chủ đều mở tung, hai cái va-li của hai thầy trợ cũng mất luôn, lúc bấy giờ mới biết người khách ấy đã chọn lựa những vật tốt của quí bỏ vào hai cái va li rồi đi mất.

Ấy đó là mắc bợm lường rồi, bọn trộm cắp mỗi ngày sinh mỗ cách gian dối mới lạ, thật là khó đề-phòng được, vậy phàm những người lạ mặt thì đầu sáng trọng đến thế nào cũng chớ vội tin là một cách đề phòng rất khá bằng khá tin vậy.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bịnh đau mụ mắt, đau mắt, đau da mang mắt, chảy nước mắt.

Muốn chữa khỏi các bệnh ấy thì nên dùng :

Thuốc Ciella

Giá một lọ : 0 $ 80

Có bán tại : Nhà Ba chuông. Hanoi

Cuộc số số về việc lập Đài kỷ-niệm các trận vong chiến-sĩ

Chiếu theo nghị-định quan Thống-sứ Bắc-kỳ ngày 23 Septembre 1924

Kỳ mở số ngày 1er Mai 1925

TẤM VẠN PHIẾU 1 $

1 lô.	10.000 $ 00
2 lô.	5.000. 00
5 lô.	1.000. 00
10 lô.	500. 00
100 lô.	100. 00

Từ nay trở đi ai muốn mua các phiếu cứ đến tòa Đốc-lý, các nhà băng, những nhà buôn to trong thành-phố và các tòa Sứ các tỉnh ở Bắc-kỳ đều có bán cả.

* Chỉ mất có 1 đồng, mà may ra được những 10.000 đồng.

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Xin kính cáo để các liệt quý chư-tôn biết trước cho rằng, bạn-hát của bổn-hội hiện đang luyện tập một vở hát chèo mới nói về gương phong tục của một ông danh sĩ mới soạn chung với một tay chuyên môn. Tích hát ấy nhan đề là : « CÁI KIẾN KIẾN CỦ KHOAI » vừa mới và các câu hát lại lạ làng lắm. Khi nào đem diễn được sẽ đăng báo trước.

Tối thứ ba 17 Février 1925
(hai mươi nhăm tháng giêng)
TRẬN CƯỜI THỨ HAI

Vở chèo cải-lương soạn thành 30 điệu hát. Cách vài hôm nay bản-hội đã đem diễn lại mà mới 8 giờ tối đã bán hết cả vé các ghế ngồi. Phần nhiều các quý khách đến xem không lấy được vé phải về không. Bản-hội lấy làm ân hận vô cùng. Nay lại tiếp được nhiều thư của các liệt-quý-chư-tôn gửi lại bảo diễn lại. Bản-hội lại xin Hanoï, Vậy xin các ngài chiếu cố cẩn cho và xin giữ chỗ ngồi trước kẻo hết. Bán vé từ tối thứ hai.

Có quyền vở bán tại nhà hát và hiệu Mục-đình-Tư ở phố hàng Bông.

Tối thứ tư 18 février 1925
(hai mươi sáu tháng giêng)
TÔ THỊ VỌNG PHU

Thăm thẳm đầu non phơi một ngọc,
Trơ trơ người đá giãi lòng trinh.

Đào mới ra đóng vai chính thay vai tài là HẠO LINH và HUONG.

Căn người làm việc

Căn người làm thông ngôn và cai thông minh, có nghề-nực, nói được tiếng Pháp có thể coi thợ được, hay có thể nhận làm khoán làm công các công-việc mỏ, xây, đất, đào đất, đẫn gỗ hỏa xa, các công việc thợ mộc, thợ sắt, thợ điện, thợ rèn.

Viết thư đến số thơ Uông-Bí, gởi cả các giấy chứng-chỉ đến.

5101

秦金正號獅子 茶名

Kính trình qui-khách

Từ xưa đến nay, quý khách đã có lòng yêu, xin nhắn rõ cho rằng hiện chè KIM-THÁI chúng tôi, chè ra sáu thứ cao rất ngon, lấy ở cái Vũ di-sơn.

Bản-hiệu bán sáu thứ chè, rất ngon rất quý, cánh xanh nước đẹp, hương đậm màu thanh, trong những khi biếu lễ, thì thật là nhã nhặn. Bản-hiệu có bán nhiều thứ rất ngon : nào là Sư-tử, Đại-hồng-đào, Chính-tiền-đào-chúng, bạch kê quan, Mỹ-tây-thi, Cúc chung trí vương, Ngọc-quan-âm, Lạc-nào chúng, vân vân.

Vậy xin quý-khách đã quen giọng nhờ của bản-hiệu tưởng không cần phải nói nhiều. Xin các ngài chiếu cố.

Nay kính cáo.

KIM-THÁI

HANOI : Số nhà 7, Phố hàng Ngang, Téléphone 480.
HAIPHONG : Số nhà 140, Phố Khách, Téléphone 272.

2101

Rượu bổ-đào:

TONIQUE TONKINOIS

Có từ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được !

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to !!!

Ngày mùng 7 tháng năm, nhân-hiệu Khải-định thứ ba, bản Nhật-báo đăng lời chúc phê rằng :

Chiếu tờ đại-lược phòng cẩn MONTÈS qui-lòng, có chế nên một thứ rượu bổ để tăng ngự dụng qua rất hay, đáng nên gia thưởng. [illegible] thì gửi cho qui được phòng chế-tạo 42 lô thành-giá.

Khâm thử.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả ! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được ! *Giá bán rất rẻ : 2 $ 25 một chai lớn ; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

Agents généraux en Indochine : CHARRIÈRE, DUTOURD, GARRIGUES & Cie
PARIS — SAIGON — HAIPHONG et HANOI

Cứu bệnh phùng y

Tên tôi là Nguyễn-văn-Điền ở xã Quỳnh-châu, huyện Duy tiên, tỉnh Hà-nam, tôi bị chứng ho xuyễn đã 20 năm, thân thể suy-nhược, uống aã nhiều thuốc, đồn đâu có thầy hay cũng tìm, mà bệnh không được khỏi. Tưởng là phế tật. May tôi xem quảng-cáo thấy hiệu « Tam-Tinh-Y-Quán » đồn rằng có thầy thuốc hay, chữa dù các bệnh cho nên tôi mua thử 1 hộp 1$00 uống thấy bớt, sau uống đến 3 hòm mỗi hòm 5$00 thì khỏi ngay. Thân thể tôi mới được khang cường như cũ. Ân ấy không gì báo đền được. • •

Vậy có mấy hàng chữ để tỏ chút lòng cảm ơn.

HIỆU TAM-TÌNH-Y-TÔN

Phố hàng giầy, số 35, tỉnh Nam-định

Có bán thuốc chữa á-phiện, ai nặng đến đâu uống cũng khỏi, uống vào người khỏe mà không một nhọn.

Agents d'Annonces en Europe
POUR LE
« TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN »
Sté Mutuelle de Publicité
14, Rue Rougemont, PARIS (IXe)

PHÀM,

Thứ chè tốt thời quanh năm uống lúc nào cũng thơm ngon.

Thường làm hạng chè chỉ vào độ đầu xuân thì uống được, il lâu thì nhạt nhẽo. Đấy là hạng chè giả là cho nên gìn giữ đến thế nào cũng không tránh khỏi được sự biến động.

NHƯ,

Mua được hạng chè chính hiệu NINH-THÁI thời quanh năm lúc nào cũng ngon thơm. Vậy quí-khách muốn tránh sự biến động ấy xin chực tiếp quá bộ chiếu cố cho bản-hiệu tại Hanoi, Haiphong và Nam-định.

NINH-THÁI HIỆU

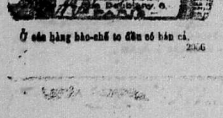
số 10, phố hàng Ngang Hanoi
số 113, phố Khách Haiphong
số 78, phố hàng Trống Nam-định
Kính cáo

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

THUỐC LẬU (SANTAL MONAL)

Hai sự rất phê pớm ở bệnh lậu là: Yếu sức đi và mất đường sinh dục. Cái cơ-quan chính nó làm cho mất sức khỏe và những hạt sinh dục để hóa ra như hạt sinh dục của các người già. Không còn gì sợ hãi hơn là một người trai trẻ mà không sinh được những con mầm-mạp? Vậy thì phải nên quan phòng các chứng xảy ra ở bệnh lậu và phải nên kịp chữa ngay khi mới bắt đầu có mủ. Nếu mới thấy trong đường tiểu tiện hơi đau, thì phải nên chữa ngay và phải nên giữ gìn những cơ-quan khác, bàng-quang, quả thận cho khỏi mắc bệnh về sau nữa.

Người ta đã có cách chữa rất công-hiệu là thuốc *Santal monal*. Dùng trong mấy hôm đầu là hết đau đớn, hết sưng đường tiểu tiện và khỏi ngay lập tức. Thuốc *Santal monal* này dùng ở các nhà thương khắp hoàn cầu, vì nó là một thứ thuốc rất quí rất hay. Nó lẫn vào với nước tiểu và làm cho nước tiểu thành ra xanh, làm cho sạch những mụn con mọc ở các cơ-quan, như thế bệnh lậu khỏi ngay lập tức.

Ở các hàng bào-chế to đều có bán cả.

2046

SÀ-PHÒNG BA

DẦU THƠM XOA TÓC
NƯỚC HOA THƠM
SÁP MỠ

Pachod Frères & Cie LYON

2050

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÉS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trẻ con thường hay đi tào ho giật gân, mụn nhọt, sốt, vân vân, muốn trị các bệnh ấy cho trẻ con thì nên dùng :

Reinette Duval

Thuốc nhuận tràng, chế bằng nước quả tân (pommes) và các thứ quả khác nữa.

Giá mỗi chai : 1$50

Có bán tại : Nhà Ba-chuông, Hanoi

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÉS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa xương dạ dày, đau dạ dày, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc :

Elixir Trodigestif

có các chất: Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai : 1$50

Có bán tại : Nhà Ba-chuông, Hanoi

ŒNO KOLA COCA

RƯỢU BỔ
酒補

J. BLANC *(dệ nhất hạng bào-chế)*
Ông **L. BLANC** *(người tài-nghiệp)*
HANOI (Bắc-kỳ)
chế ra
Giá bán 2$40 một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con
每晚食者喫每杏喫沒喫醒發吹補

Bán tại : Hiệu Bào-chế **J. BLANC**
31, phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) Hanoi

2099

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÉS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng lạnh tiết thay đổi, thường gây nên bệnh giập.

Mắc bệnh giập, thường sốt ho nhức đầu đau ở khắp xương.

Muốn trị bệnh giập, chỉ có một thứ thuốc, là

Cachets du Docteur Rasco

0$60 một ống nên cachets

L. MAYENCE & Cie
Ex-Fournisseur de l'Europe
Cap. Fournisseur PARIS
Brevetés S.G. ORDRE

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÉS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

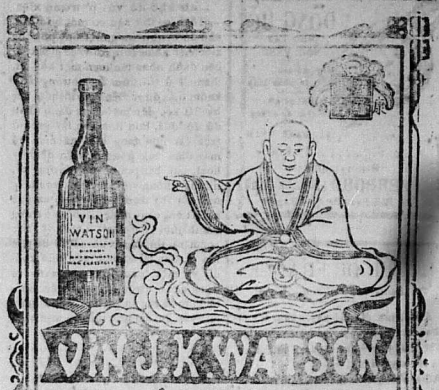
Muốn chữa khỏi các bệnh về dương tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất: Santalol
chất: Salol
và chất: Uroformine

Giá 1$30 một hộp

VIN J.K. WATSON

Là một thứ rượu bổ mạnh nhất, vì cái phép chế rượu ấy khảo-cứu đã lâu năm, mà cải cách chế rượu ấy tại rất là tinh-vi cẩn-thận.

Mỗi khi thân-thể cần phải dùng chất bổ thật mạnh, dùng rượu ấy tất là hiệu-nghiệm mà chóng được hiệu-nghiệm.

huyết suy, bệnh cần suy, bệnh giập, bệnh ngã nước, v. v.

Một cốc ti-cơ. Uống hai mươi phút trước hai bữa ăn chính.

HIỆU BÁO-CHẾ CHASSAGNE
59, Phố Paul-Bert. — HANOI
Hỏi mua một lọ con làm mẫu 0$10

MUỐN BÁN:

Một chiếc ô-tô hiệu Berliet, 12 mã-lực, bảy tấm chỗ ngồi. Còn mới nguyên — Nhiều đồ chữa, lốp ruột mới.

Giá tiền : **1.700$**

HỎI TẠI :
GARAGE BOBILLOT, 7, Boulevard Bobillot, Hanoi

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

Phố Paul Bert, phố Đồng-Khánh và phố Rollandes

HANOI

Bán rao hàng ở gian hàng bán vị ăn

Từ ngày thứ hai 16 đến ngày chủ-nhật 22 Février 1925

Arôme Maggi	Một lọ số 3:	7 fr. 25
Dầu Olive Guiot, thượng hạng. . .	Một lít:	12 fr. 00
Bột bánh Savoie làm bằng trứng tươi Hiệu La lune	Một gói 250 gr.:	2 fr. 00
Năm Gabriel.	Một phần chia tư hộp:	3 fr. 50
Cá harengs ngâm rượu vang trắng Bouclet.	Nửa hộp:	4 fr. 50
Pâté foie gras, Hiệu Joubes	Một hộp hai người:	8 fr. 25
Quả cerises ngâm Champagne Mère Moreaux.	Một lọ một lít:	20 fr. 00
Eau gazeuse naturelle Prior. . . .	Rất tốt, nửa chai:	2 fr. 00
Rượu vang trắng Barsac Hiệu Calvet.	Một chai:	11 fr. 00

TÉLÉPHONE N° 120 — BOITE POSTALE N° 40 — ADR. TÉL. : MAGASINS RÉUNIS

ƯỚC CỦA ÔNG CỐ DANH TIẾNG LAROCHE CHẾ RA HIỆU LÀ

QUINA-LAROCHE

THUỐC UỐNG BỔ TANG PHỦ VÀ TRỊ BỊNH RẾT CHẾ RA BỞI CÂY THUỐC QUINQUINA

Thuốc này tay làm đã nổi tiếng trong Châu-Âu đến châu Mỹ không có nước nào tay sang. Thuốc Quina Laroche là thuốc tay hơn hết làm cho tỏ sức ăn, tỏ tăng phủ, trị tinh rất làm cho ăn ngủ, thuốc này tay là tay và thế giới ai không đều quen dùng.

Ai ai đang sự công cũng, những ai người trong mọi công đều bị hay ốm đau, thuốc đó vị nào cũng nên dùng thuốc Quina Laroche, người già, người trẻ, trẻ con trong đủ vị các bệnh đó đều cũng chữa tay thuốc Quina Laroche đặng.

Các ông huyện ông và con gái lớn đặng lớn cũng đều có bổ khí thì cũng dùng, cũng như mấy bạn lễ nước đây đều nên uống thuốc Quina Laroche.

Những người ốm ở xa hay ở chốn nơi cũng chẳng nên quản đường thuốc đó.

Ông thuốc bổ nước đây thuốc đó là thuốc ông cố chữa. Chẳng những bịnh nặng thuốc đó thời ăn ăn lại ngày sau trong mình mạnh khỏe, bổ thêm sức lực, ăn uống ngon ăn cường và dùng là giảm bớt thuốc đó cũng được ngay. Được ngay thuốc Thiên-Chân chế ra (Liqueur de Jade) lời tán ngợi của người Tàu cho những thứ thuốc trị bịnh tay sau bổ thấy không thuốc nào bằng.

Vậy tất thảng ta bán thuốc Quina Laroche thì thắng ta có đủ vàng giấy rồng và thư cảm ơn của mấy người bịnh có ở trong giấy cho các quan lương ý xem nâng lòng ta.

Bổ tại thuốc nước Quina Laroche là một con thuốc bán hại cho người sau tới thảo.

CÁCH DÙNG

Bọn Quina Laroche phải uống cứ mỗi ly thì ăn ly cơ bữa ăn cho rượu trộn cho ngày trong hai bữa ăn. Cho nước có hình vẽ nổi một bên đồng bổ nên một ly, nhưng ly nước cứ rót ra giờ nước, thì ly ly chơi đừng nước cứ nên giờ.

Thuốc Quina Laroche thường thì uống không pha nước mà khi trời nóng nực thì pha nước với nó cũng cho đỡ khát.

CORAR VÀ CÔNG-TI

ông thầy nổi thuốc bọng chân tại Paris.

Guay